

Motion till riksdagen 2025/26:1280

av **Josefin Malmqvist (M)**

Stoppat stöd till de som vistas olagligt i landet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en översyn gällande att ingen som vistas olagligt i landet ska ha rätt till stöd från socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över lagstiftningen så att kommuner inte ska ha rätt att stötta någon som vistas olagligt i landet genom att betala ut ekonomiskt bistånd eller genom andra former av stöd från socialtjänsten och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Integrationen av nyanlända tar alltför lång tid. Sverige behöver prioritera integrationen av de som har rätt att stanna i Sverige, inte ge stöd åt de som inte har rätt att vistas här.

Enligt gällande rättspraxis kan kommuner avslå ansökan om försörjningsstöd (socialbidrag) till den som ansökt om uppehållstillstånd. Trots det gör inte alla kommuner det.

Om personen däremot aldrig ansökt om uppehållstillstånd och håller sig gömd eller till exempel är en EU-migrant (HFD 2017 ref. 33) eller har fått avslag på ansökan om uppehållstillstånd och ansöker om något annat stöd än försörjningsstöd (HFD 2017 ref. 33) så har inte socialtjänsten grund för att avslå. Det underminerar tilltron till samhället och skickar dubbla signaler när en myndighet meddelar att en person inte har rätt att stanna i landet, medan en annan myndighet samtidigt bidrar med stöd för att personen ska kunna stanna.

Enligt en dom i Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) från juni 2018 har en person som inte har rätt att vistas i landet och som har dömts till rättspsykiatrisk tvångsvård rätt till stöd från socialtjänsten efter avslutad tvångsvård (HFD mål nr 4464-17 och 6418-17). Det innebär att alla som befinner sig under tvångsvård eller avtjänar fängelsestraff i

teorin skulle kunna bli aktuella för bistånd enligt socialtjänstlagen, även om de inte har rätt att vistas i landet.

Det är orimligt och lagstiftningen bör därför förändras för att säkerställa att ingen som vistas olagligt i landet ska ha rätt till stöd från socialtjänsten. Samt att kommuner inte bör ha rätt att stötta någon som vistas olagligt i landet genom att betala ut bidrag eller genom andra former av stöd från socialtjänsten. Slutligen ska de som befinner sig under tvångsvård eller avtjänar fängelsestraff (och som därför inte kan lämna landet, trots att de vistas här olagligt) inte heller kunna bli aktuella för bistånd enligt socialtjänstlagen. De ska lämna landet direkt efter avtjänat straff och inte bli aktuella för exempelvis stöd till boende.

Josefin Malmqvist (M)